

Fúrt és ásott kutakkal kapcsolatos tájékoztató

Kút létesítésére, fennmaradására, üzembe-helyezésére, megszüntetésére a jelenleg hatályos jogszabályok szerint jegyző engedélyre van szükség az alábbiak együttes teljesülése mellett:

a kút

- belső, külső és hidrogeológiai védőidom, védőterület, valamint karszt- vagy rétegvíz készlet igénybevétele, érintése nélkül, és legfeljebb 500 m³/év vízigénybevétellel kizárólag talajvíz készlet vagy parti szűrős víz készlet felhasználásával üzemel,
- épülettel vagy annak építésére jogosító hatósági határozattal, egyszerű bejelentéssel rendelkező ingatlanon van, és magánszemélyek részéről a házi ivóvízigény vagy a háztartási igények kielégítését szolgálja, és
- nem gazdasági célú vízigényt szolgál ki;

Továbbá szintén a helyi jegyző engedélyre van szükség a házi ivóvízigény kielégítését szolgáló kúthoz tartozó, víztisztítási feladatokat ellátó vízellátási létesítmény létesítéséhez, üzemeltetéséhez, fennmaradásához és megszüntetéséhez.

A fenti kitételek bármelyike nem teljesül, akkor nem a jegyző az engedélyező hatóság, ezekben az esetekben a Katasztrófavédelmi Igazgatósághoz kell a kérelemmel fordulni.

Minden kút létesítése engedélyköteles 1992. február 15. óta.

1992. február 15. előtt létesült kutakra nem kellett engedély, ha nem haladta meg az első vízáadó réteget, azaz a talajvíz-kutakra, ezért, ha a kút ezen dátum előtt létesült és talajvízkút, akkor a jegyzőtől **üzemeltetési engedélyt kell kérni.** Ilyen esetekben, mivel a létesítés jogszerű volt, szó sincs bírságról.

1992. február 15. után létesített kutak esetében, ha az engedély nélkül, vagy attól eltérően történt, fennmaradási engedélyt kell kérni. Jelenleg érvényes törvényi előírás szerint a 2018. január 1. előtt engedély nélkül létesített kutakra (melyekre egyébként engedélyt kellett volna kérni) 2018. december 31-ig megkért fennmaradási engedélyek kiadásakor nem kell kiszabni bírságot. December 31-e után fennmaradási engedélyezésre benyújtott kérelmek esetében, ha a kút fennmaradása engedélyezhető, azt csak bírság kiszabása mellett teheti meg a hatóság. A bírság mértéke: a vízellátási létesítmény létrehozásának teljes értékének 80 %-a.

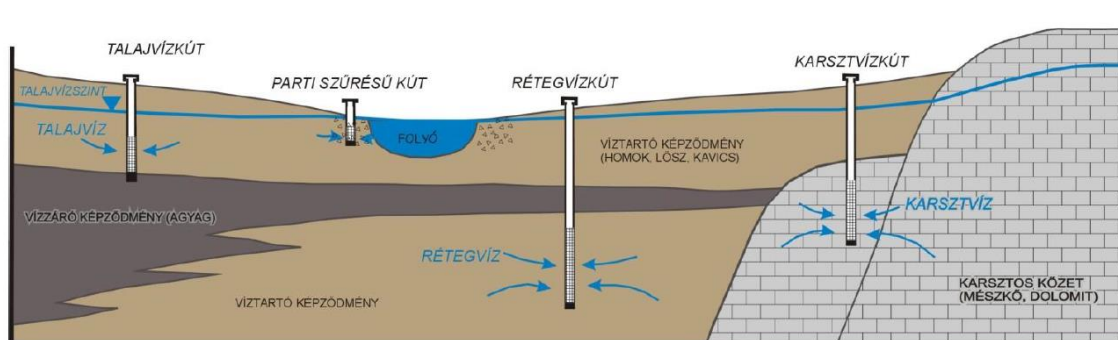
A jegyzői hatáskörbe tartozó kutak engedélyezéséhez szükséges kérelemnyomtatványok a következő linken érhetők el:

www.balatonkeresztur.hu-közös hivatal-nyomtatványok

www.balatonbereny.hu-önkormányzat – önkormányzati hivatal – formanyomtatványok

www.balatonmariafurdo.hu-önkormányzat-dokumentumok-letoltheto dokumentumok vagy a Közös Önkormányzati Hivatalban és kirendeltségein átvethetők.

Fúrt kutak esetében mindenképp szakember segítségét kell igénybe venni. A szakember jogosultságát igazolni kell, pl. az oklevelének másolatával. Be kell nyújtani mellékletként fényképet a kútról és környezetéről. Házi ivóvízigény kielégítését szolgáló kutak esetében szükséges igazolni, hogy a víz emberi fogyasztásra alkalmas (NÉBIH vízvizsgálat!), valamint mellékelni szükséges egy helyszínrajzot, melyen be van jelölve a kút helye, a telken lévő épületek, építmények, és azok egymástól és a telekhatártól mért távolsága.

RÉSZLETES TÁJÉKOZTATÓ, JOGSZABÁLYI KIVONATOK

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (Vgtv) 8/A. § (1) A jogszabály által bejelentéshez kötött tevékenységektől eltekintve vízjogi engedély szükséges

- a) a vízimunka elvégzéséhez, a vízilétesítmény megépítéséhez és átalakításához (vízjogi létesítési engedély),
- b) a vízilétesítmény használatbavételéhez és üzemeltetéséhez, a vízhasználatához (vízjogi üzemeltetési engedély), és
- c) a vízilétesítmény megszüntetéséhez (megszüntetési engedély).

A Vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V.22.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm.r.) 1. § (1) bekezdése szerint a vízgazdálkodásról szóló törvényben, valamint az e rendeletben meghatározott, a vízgazdálkodással összefüggő elsőfokú vízügyi hatósági jogkört a területi vízügyi hatóság, a másodfokú vízügyi hatósági jogkört az országos vízügyi hatóság (a továbbiakban együttesen: a vízügyi hatóság) gyakorolja. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény szerinti felügyeleti szervként az országos vízügyi hatóság jár el. Ugyanezen § (2) bekezdése szerint a helyi vízgazdálkodási hatósági jogkört első fokon a települési önkormányzat jegyzője, valamint a 25. § (2) bekezdésében foglaltak fennállása esetén a járási hivatal, másodfokon a fővárosi és megyei kormányhivatal gyakorolja. Felügyeleti szervként a fővárosi és megyei kormányhivatal jár el.

A Korm.r. 24. § -a az alábbiak szerint rendelkezik:

„(1) A települési önkormányzat jegyzőjének engedélye szükséges

a) olyan kút létesítéséhez, üzemeltetéséhez, fennmaradásához és megszüntetéséhez, amely a következő feltételeket együttesen teljesíti:

aa) a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló kormányrendelet szerint kijelölt, kijelölés alatt álló, illetve előzetesen lehatárolt belső, külső és hidrogeológiai védőidom, védőterület, valamint karszt- vagy rétegvízkészlet igénybevétele, érintése nélkül, és legfeljebb 500 m³/év vízigénybevétellel kizárólag talajvízkészlet vagy parti szűrésű vízkészlet felhasználásával üzemel,

ab) épülettel vagy annak építésére jogosító hatósági határozattal, egyszerű bejelentéssel rendelkező ingatlanon van, és magánszemélyek részéről a házi ivóvízigény vagy a háztartási igények kielégítését szolgálja, és

ac) nem gazdasági célú vízigény;

b) az ab) pontban szereplő házi ivóvízigény kielégítését szolgáló kúthoz tartozó, víztisztítási feladatokat ellátó vízellátási létesítéséhez, üzemeltetéséhez, fennmaradásához és megszüntetéséhez”.

A Korm.r. 18. §-a alapján a vízhasználót vagy azt, aki a vízviszonyokba jogellenesen beavatkozott, illetőleg a jogszabályban meghatározott feladatainak, kötelezettségeinek elmulasztásával káros és jogellenes állapotot idézett elő, a jogszabály szerint szükséges követelmények érvényesítése érdekében a vízügyi hatóság kötelezi a vízjogi engedély nélkül vagy az attól eltérően végzett kivitelezés megszüntetésére, felfüggesztésére, továbbá az engedély nélkül vagy az engedélytől eltérően elvégzett vízimunka vagy megépített vízellátási létesítmény átalakítására, meghatározott módon megvalósított fennmaradására és üzemeltetésére vagy megszüntetésére, az engedély nélkül gyakorolt vízhasználat szüneteltetésére, abbahagyására vagy meghatározott módon való gyakorlására, a jogellenes, illetve káros állapot megszüntetésére akkor is, ha az eljárásra más hatóság nem rendelkezik hatáskörrel és a vízviszonyokba történt beavatkozás, illetve annak megszüntetése egyébként nem jár együtt vízhasználattal vagy a vizek hasznosítására, kártételeik elhárítására irányuló vízimunka elvégzésével.

Amennyiben a vízügyi hatóság által a vízhasználó vagy az, aki a jogellenes állapot megszüntetésére a jogszabály szerint egyébként köteles, a külön jogszabályban meghatározott tartalmú, a vízjogi létesítési és üzemeltetési engedélyezési eljárásra irányadó terv és adat szolgáltatására is kötelezhető. A terv- és adatszolgáltatást az eljáró hatóság elrendeli, ha a vízellátási létesítmény megépítéséről, vízjogi engedély nélkül vagy attól eltérően elvégzett vízimunka, üzemeltetett vízellátási létesítmény vagy vízhasználat fennmaradásáról, átalakításáról vagy megszüntetéséről kell dönten, és ehhez - jogszerű teljesítés hiányában - engedélyezési tervdokumentáció nem áll rendelkezésre.

A Korm.r. 24. § (4) bekezdése alapján a jegyző a hatálya alá tartozó talajvízkút átalakítását, megszüntetését vagy meghatározott módon történő használatát hivatalból is elrendelheti, ha a jogellenes vagy káros létesítéssel, üzemeltetéssel, illetőleg a megfelelő létesítmény hiányával összefüggő, a vízgazdálkodási, környezetvédelmi és közegészségügyi követelményeket rögzítő jogszabályi rendelkezések érvényesülése azt szükségessé teszi.

Vgtv. 28. § (3) bekezdése szerint „ha a vízimunka elvégzése, illetve a vízi létesítmény megépítése vagy átalakítása jogerős hatósági engedély nélkül, vagy a jogerős hatósági engedélytől eltérően történt, a létesítő részére az üzemeltetési engedély kiadása megtagadható. Amennyiben a hatóság a vízimunka, vízi létesítmény megvizsgálása után – az eset összes körülményeire is figyelemmel - a létesítő részére a fennmaradási engedélyt utólag megadja, egyidejűleg vízgazdálkodási bírság megfizetését kell előírni. A bírság az engedély nélkül létrehozott építmény értékének 80%-áig, engedély nélküli vízimunka vagy vízhasználat esetén 1 000 000 forintig terjedhet. Természetes személyre a kiszabott bírság összege nem haladhatja meg a 300 000 forintot.”

A Vgtv. 2016. június 4-i módosítása iktatta be a törvénybe a 29. § (7) bekezdést, ami **2018. december 31-ig mentesíti a vízgazdálkodási bírság kiszabása alól** azokat a létesítőket, akik – az újabb módosítás szerint - **2018. január 1. előtt engedély nélkül létesítettek kutat.**

Fontos tudni, hogy ez a rendelkezés, csak a létesítőkre terjed ki, a kutat szabálytalanul megépítő kivitelezőkre nem!

A Vgtv. 29. § (4) és (5) bekezdése határozza meg, hogy a bírságot kivel szemben kell kiszabni. **A létesítővel szemben a vízgazdálkodási bírságot csak akkor kell kiszabni, ha a kivitelező kétséget kizáróan bizonyítja, hogy a jogellenes létesítésért való felelősség nem őt terheli, vagy a kivitelező személye nem ismert.** A törvény e rendelkezéseivel a jogalkotói szándék célja, hogy a szabálytalan és rossz minőségű munkát végző kivitelező szigorú szankcionálásával a lakosságnak minél kevésbé legyen lehetősége engedély nélküli kutakat létesíttetni. A bírság megállapításának szempontjait a vízgazdálkodási bírság megállapításának részletes szabályairól szóló 438/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet (továbbiakban: 438/2015. Korm. r.) tartalmazza. A 438/2015. Korm. r. 1. §-a alapján a települési önkormányzat jegyzője is rendelkezik hatáskörrel a vízgazdálkodási bírság kiszabására vonatkozóan.

Mindazon kutakra, amelyek létesítésekor jogszabály kötelezően nem írta elő engedély meglétét (jogszerűen létesültek engedély nélkül), nem alkalmazható a fennmaradási engedély, hanem üzemeltetési engedélyt kell adni. Tekintve, hogy bírság kiszabását arra az esetre írja elő Vgtv., amennyiben a vízi létesítmény megépítése vagy átalakítása jogerős hatósági engedély nélkül, vagy a jogerős hatósági engedélytől eltérően történt, így ezen üzemeltetési engedélyek kiadásakor nem szab ki a hatóság bírságot 2018. december 31-ét követően sem!

Ahhoz, eldönthető legyen, hogy fennmaradási, vagy üzemeltetési engedélyt kell kérni, vizsgálni kell a kút létesítésének időpontjában hatályos törvényi előírásokat.

Az eljárás illetékmentes.

A jegyzői engedélyezés alá tartozó kutakra vonatkozóan megállapítható, hogy

a) **1992. február 15. napja után** létesült minden kútra (ásott és fúrt kútra egyaránt) vízjogi létesítési engedélyt kellett volna kérni, és ennek következtében most **fennmaradási engedély adható ki**.

b) **1992. február 15. napja előtt** létesült kutak esetében

- arra az ásott kútra, amely a jogszabályok értelmében (mélységének és elhelyezkedésének függvényében) jogszerűen létesült engedély nélkül, üzemeltetési engedélyt kell adni,
- arra az ásott kútra, amelyre létesítésének időpontjában (mélységének és elhelyezkedésének függvényében) engedélyt kellett volna kérni, fennmaradási engedélyt kell adni,
- minden fúrt kútra üzemeltetési engedélyt kell adni.

Részletesebben:

Ásott kút esetén:

1885. – 1965. július 1-ig:

A vízjogról szóló 1885. évi XXIII. törvénycikk értelmében az élet rendes szükségletére vizet szolgáltató kutakat saját birtokán mindenki szabadon építhet. A törvénycikket a vízügyről szóló 1964. évi IV. törvény 1965. július 1. napjával hatályon kívül helyezte.

1965. július 1. - 1992. február 15-ig:

A vízügyről szóló 1964. évi IV. törvény végrehajtására kiadott 32/1964. (XII. 13.) Korm. rendelet (továbbiakban: Vtv.-vhR.) értelmében 1992. február 15. napjáig az egy ingatlan határán belüli ásott kút megépítéséhez, átalakításához csak akkor nem szükséges vízjogi létesítési engedély, ha

a) annak mélysége az első vízadó réteget követő záróréteget nem haladja meg;

b) élővízfolyás, csatorna vagy állóvíz medrétől legalább húsz méter, a környezetükre szennyező hatású építményektől (pl. istálló, ól), az egyéb kutaktól, épületektől és a telek határaitól pedig az erre vonatkozó építési előírásokban meghatározott távolságban van;

c) a víz kiemelése kézi erővel vagy olyan gépi berendezéssel történik, amelynek teljesítőképessége nem haladja meg a háztartás (háztáji gazdaság) indokolt vízszükségletének kielégítéséhez szükséges mértéket.

Fúrt kút esetén:

1885.-1992. február 15-ig:

A vízjogról szóló 1885. évi XXIII. törvénycikk értelmében az élet rendes szükségletére vizet szolgáltató kutakat saját birtokán mindenki szabadon építhet. A törvénycikket a vízügyről szóló 1964. évi IV. törvény 1965. július 1. napjával hatályon kívül helyezte.

A fúrt kutak építésére vonatkozóan 1960-tól a 34/1960. (V. É. 17) számú OVF főigazgatói utasítás rendelkezett. Ez az 1960. augusztus 8-án életbe lépő utasítás, amelynek 4. § (1) bekezdése szerint „**az építettő (beruházó) a kút létesítéséhez, vagy felújításához, amelynek során a vízbeszerzés az eredetileg bekapcsolt vízadó réteg helyett más vízadó rétegből vagy vízadó szintből történik, vízjogi engedélyt köteles kérni**” azonban **a 10 méternél sekélyebb, illetve kézi kiemelésű vagy 1,5 LE alatti teljesítményű szivattyúval működtetett, kizárólag háztartási célokra használatos kutakra nem vonatkozott**. Ebből fakadóan ezek a házi vízellátó kutak 1960. augusztus 8. napjától bizonyosan továbbra is engedély nélkül voltak létesíthetők.

1992. február 15. –

1992. február 15. napján hatályba lépő módosítása alapján a Vtv.-vhR. 61. § (1) bekezdése értelmében a jegyző engedélye szükséges az olyan kút (akár ásott, akár fúrt kút) létesítéséhez, használatbavételéhez és megszüntetéséhez, amely a létesítő háztartásának (házi vízszükségletének) **napi 1,5 m³** mennyiségig terjedő kielégítését szolgálja, továbbá, – a parti szűrésű, karszt és rétegvíz készlet igénybevétele vagy érintése nélkül – **kizárólag a talajvíz felhasználását biztosítja.**

A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet hatálybalépésével a települési önkormányzat jegyzőjének hatósági engedélye szükséges olyan kút létesítéséhez, használatbavételéhez és megszüntetéséhez, amely a létesítő házi vízigényének **500 m³/év** mennyiségig terjedő kielégítését szolgálja, valamint - parti szűrésű és a karszt- vagy rétegvíz készlet igénybevétele, érintése nélkül - **kizárólag a talajvíz felhasználásával működik.**

Tervezők elérhetősége Magyar Mérnöki Kamara: <https://www.mmk.hu/kereses/tagok>

A kérelem benyújtásához a mellékelt formanyomtatvány kitöltése szükséges.

A kérelmet Balatonkeresztúr Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője részére címezve (8648 Balatonkeresztúr Ady Endre u. 52.) kell benyújtani.

A kérelem személyesen is leadható:

Balatonberényi Kirendeltség 8649 Balatonberény Kossuth tér 1.

Balatonmáriafürdői Kirendeltség 8647 Balatonmáriafürdő Gróf Széchenyi Imre tér 9.

Mestyán Valéria sk.
címzetes főjegyző